

BEHEER VAN GEVAARLIJKE AFVALSTOFFEN

DEFINITIE

Afval van diverse herkomst met **gevaarlijke (chemische of organische) eigenschappen**. Het kan pathogeen of schadelijk zijn voor levende organismen en het milieu, ontvlambaar, toxisch, oxiderend, corrosief, radioactief, enz.

Gevaarlijke afvalstoffen zijn aangeduid met een sterretje in de lijst van [afvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen](#). De **verpakking** ervan wordt ook als gevaarlijk afval beschouwd.

Voorbeelden van gevaarlijke afvalstoffen:

- ✓ toners en inktpatronen met gevaarlijke bestanddelen
- ✓ batterijen en accumulatoren
- ✓ sterk behandeld hout
- ✓ gebruikte oliën (afvalolie, smeeroilie)
- ✓ afgedankte voertuigen (ELV) - autowrakken, vast en vloeibaar afval van auto's (met uitzondering van banden)
- ✓ resten van vernis, cosmetica en verven op basis van solventen
- ✓ asbestafval
- ✓ oppervlakte-desinfectiemiddelen en ontsmettende handgels
- ✓ gevaarlijk afval in de gezondheidszorg

HOE GEVAARLIJK AFVAL METEEN HERKENNEN?

Men kan gevaarlijke producten herkennen aan de hand van hun **veiligheidsinformatieblad (VIB)**

De verpakkingen van de meeste gevaarlijke producten zijn voorzien van

- 1) een etiket met een of meer **gevarenpictogrammen**:

Nieuwe pictogrammen

Oude pictogrammen

- 2) En/of **gevarenaanduidingen** (toelichtende zin of code die begint met een H, gevolgd door een ex. H200 = instabiele explosieven) of voorheen **risico's** (code beginnend met R met nummers, bv. „R10” duidt op een ontvlambare stof) op het etiket of het veiligheidsinformatieblad.

Sommige producten, die toch als gevaarlijk worden beschouwd, vermelden deze gegevens/pictogrammen niet, zoals parfums, luchtverfrissers in aerosols, voedingsalcoholen, cosmetica en gewasbeschermingsmiddelen.

SPECIFIEKE VERPLICHTINGEN VOOR GEVAARLIJK AFVAL

Waarom deze verplichtingen?

Vorkomen dat andere afvalstoffen worden verontreinigd en dat levende organismen en het milieu in gevaar worden gebracht

1. Voldoen aan de **voorwaarden en hoeveelheden van de milieuvergunning**
2. **Opslag** in speciale ruimtes en afzonderlijke containers
3. **Afgifte bij/inzameling door gespecialiseerde operatoren**
4. **Bewijs van beheer** met aanvullende informatie (zie hieronder)

VERPLICHTE MILIEUVERGUNNING

In geval van afgifte van meer dan

- 1 m² vast gevaarlijk afval;
- 50 liter vloeibaar gevaarlijk afval met een vlampunt onder 21°C;
- 500 liter vloeibaar gevaarlijk afval met een vlampunt boven 21°C;
- 5 m² afgedankte elektrische en elektronische apparatuur

→ **Moeten de hoeveelheden en voorwaarden van de milieuvergunning, indien van toepassing, strikt in acht worden genomen.**

OPSLAG VAN GEVAARLIJK AFVAL

- Sla gevaarlijk afval op in een van ander afval gescheiden opslagzone
  - In **veilige en goed verluchte** kasten of opbergruimten
  - Als de opslagruimte zich buiten bevindt: in gesloten containers, beschermd tegen regen/zon en met een afgebakende veiligheidszone (wand of 3 meter rondom)
  - De opslagzone moet **afgesloten zijn en mag niet publiek toegankelijk zijn**
  - **Duid aan** dat de toegang voor het publiek verboden is en dat de opslagzone gevaarlijke afvalstoffen bevat (veiligheid - brand - brandweer)
- Sla gevaarlijke afvalstoffen op in geschikte containers:
  - **Gehomologeerd, afgesloten, lekvrij en geschikt voor het betreffende afval**
  - **Gescheiden per productsoort en geëtiketteerd**
  - Incompatibele stoffen zijn duidelijk gescheiden in verschillende containers/bakken (om het risico op hevige reacties te vermijden, bv. zuren-basen)
- Voor gevaarlijke vloeibare stoffen:
  - Zorg voor voldoende grote **opvangbakken/inkuiping** (om wegstroming in de bodem of riolen te voorkomen) => houd rekening met de grootst mogelijke hoeveelheid
  - Het is **verboden** in de opslagzone **producten over te gieten** (tenzij specifieke toelating)
- Uithanging, in de opslagzone, van:
  - Een pictogram van **het rookverbod**
  - Instructies voor het reageren op een **accidentele lekkage**
- Plaats een **geschikte brandblusser** dicht bij opslagplaatsen en voorzie veiligheidsinstructies

Gemengd afval
Onbeveiligde/ niet-afgebakende zone

HOE REAGEREN BIJ TOEVALLIG MORSEN VAN GEVAARLIJKE STOFFEN

- Houd een inert absorberend materiaal beschikbaar (bv. zand)
- Merkt u een lek of uitvloeisel op, verspreid dan onmiddellijk een inert absorberend materiaal
- Gooi het absorberende materiaal dat werd gebruikt om een gevaarlijke vloeistof te absorberen nooit bij het gewone huisvuil: dit is gevaarlijk afval
- Voer alles af via een erkende inzamelaar van gevaarlijk afval

VERWIJDERING VAN GEVAARLIJK AFVAL

- **Lever het afval af** bij een [erkend bedrijf](#) voor de inzameling van gevaarlijke afvalstoffen OF
  - **Lever het afval af** bij een erkende [afval inzamel- of verwerkingsinrichting](#) (afgifte van <500 kg of <20 kg voor afval voor risicohoudende afvalstoffen van de zorg) wanneer deze worden aanvaard (zie specifieke voorwaarden van elke installatie - bv. Recyparks accepteren geen **professioneel** chemisch afval)
  - Voor bepaalde gevaarlijke afvalstoffen geldt een **verplichting van terugname door de producenten.**
- Zie ook de **exploitanten die erkend zijn door gespecialiseerde instanties**, bv.
- Batterijen en accu's: [BEBAT](#)
  - Afvalolie: [VALORLUB](#)
  - ELV – afgedankte voertuigen: [FEBELAUTO](#)
  - AEEA - Afval van elektrische en elektronische apparatuur: [RECUPEL](#)

BEWIJS VAN BEHEER

- Bewaar **de productveiligheidsinformatiebladen van gevaarlijke stoffen** en volg de instructies
  - Houd een register bij **van de gevaarlijke afvalstoffen** met alle traceerbaarheidsdocumenten en bewaar die documenten gedurende vijf jaar
- zie adviesfiche nr. 2 “[Afvalbeheer en administratie](#)”
- Vermeld in het geval van gevaarlijke afvalstoffen **de volgende aanvullende informatie**:
- de samenstelling en de fysische kenmerken van de afvalstoffen;
  - het type en het aantal verpakkingen;
  - specifieke instructies met betrekking tot vervoer, indien van toepassing.
- Stel indien nodig, op vraag van Leefmilieu Brussel, een jaarverslag op.

OPLEIDING & SENSIBILISERING VAN HET PERSONEEL

Het is sterk aanbevolen om

- Een **persoon aan te wijzen die verantwoordelijk is voor de gevaarlijke afvalstoffen**
- Een opleiding “gevaarlijke afvalstoffen” op te zetten die is
  - aangepast aan de functie van het op te leiden personeel
  - aangepast aan ontwikkelingen in de regelgeving en machtigingen

SPECIFIEKE CASE VERZORGINGSPRODUCTEN/DETERGENTEN - PMD-ZAK

Bepaalde verpakkingen met de volgende gevarenpictogrammen kunnen in de PMD-zak:

Zij moeten aan volgende voorwaarden voldoen:

- Leeg zijn
- Max. 8 liter
- Met dop en platgeduwd
- Zonder kinderveiligheidsdop
- Uitsluitend reinigingsmiddelen of flessen van detergents: ammoniak, antiroest, vettende producten, decapeermiddelen, vlekkenverwijderaars, ontkalkers, detergents, methanol, ovenreinigers, bijtende soda, white spirit

Volgende producten zijn echter niet toegestaan:

- Flessen met een van de bovenstaande pictogrammen, of andere pictogrammen dan vermeld aan deze linkzijde
- Elke fles met kinderveiligheidsdop
- Elke fles die niet leeg is (ongeacht het pictogram)
- Elk fles met een ander product dan een detergent: chemische stof, olie, pesticiden, lijmen, resten van vernis en verf, busen silicone, enz.
- Elke fles, zelfs leeg, van meer dan 8 liter

→ **Leef de specifieke regels voor opslag en verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen na**

SPECIFIEKE VERPLICHTINGEN VOOR GENEESMIDDELEN

Voor instellingen uit de medische sector/apotheken die vervallen/ongebruikte geneesmiddelen bewaren in afwachting van ophaling

- Bewaar vervallen/ongebruikte geneesmiddelen in **speciale bakken/containers**
- Vermeld op **de buitenzijde** van de bakken/containers dat de verpakking uitsluitend bestemd is voor vervallen/ongebruikte geneesmiddelen
- Breng vóór de inzameling van de afvalstoffen een duidelijk leesbaar **identificatie-etiket of stempel** van de apotheek/instelling aan.

→ zie adviesfiche nr. 30 “Beheer van afval van geneesmiddelen”

CONTACT & ONDERSTEUNING

Hebt u vragen, neem dan contact op met de [helpdesk](#) door een e-mail te sturen naar: recyclepro@leefmilieu.brussels

Er zijn nog andere **adviesfiches over professioneel afval** beschikbaar:

- Adviesfiche nr. 2 - Afvalbeheer en administratie
- Adviesfiche nr. 29 - Beheer van afval in de gezondheidszorg
- Adviesfiche nr. 30 - Beheer van afval van geneesmiddelen

NUTTIGE LINKS

- Voor gedetailleerde informatie en hulpmiddelen bij het sorteren: <https://recyclebxlpro.be/nl/>
- Lijsten van erkende inzamelaars van **gevaarlijke afvalstoffen** in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:
  - [Erkende inzamelaars, handelaars en makelaars](#)
  - [Vergunde inzamel- en verwerkingsinrichtingen van afvalstoffen](#)
- Voor een focus op de milieuvergunning en de voorwaarden in het geval van
  - [opslag in een gebouw](#)
  - [opslag buiten een gebouw](#)
- Voor meer informatie over de [milieuvergunning](#)